

Nr 50.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pensionsförbättring åt f. d. löjtnanten vid Dalregementet Carl Gunnar C:son Carr; given Stockholms slott den 21 januari 1927.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Rosén.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 januari 1927.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Departementschefen, statsrådet Rosén anför:

Med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition (nr 276) till 1919 års lagtima riksdag därom gjorda framställning beviljade riksdagen medel för beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid armén.

Enligt de av riksdagen godkända, genom kungörelse den 20 augusti 1919 (nr 538) fastställda grunderna för ifrågavarande pensionsförbättring stadgades såsom villkor för erhållande av nämnda förmån, bland annat, att vederbörande avgått ur tjänsten efter uppnådd åldersgräns. Uti det av arméns och mari-

Bihang till riksdagens protokoll 1927. 1 saml. 45 häft. (Nr 50—51.) 77 27 1

nens avlöningssakkunniga den 14 februari 1919 avgivna betänkande med förslag i ämnet, som låg till grund för nyssnämnda proposition, framhöllo emellertid de sakkunniga, att, därest fråga skulle uppkomma om pensionsförbättring för tjänst innehavare, som till följd av olycksfall i tjänsten eller eljest till följd av skada eller sjukdom, vanförhet eller lyte befunnes för framtiden oförmögen till tjänstgöring och på grund härav måste före uppnådd pensionsålder avgå med viss pension, sådan fråga torde särskilt böra underställas riksdagens prövning.

I proposition (nr 171) till 1922 års riksdag framlades förslag rörande vissa reviderade grunder för ifrågavarande pensionsförbättring i syfte, bland annat, att bestämmelserna om pensionsförbättring skulle vinna anslutning till det från och med ingången av år 1922 tillämpade nya avlöningssystemet. Sedan propositionen av riksdagen bifallits, utfärdades kungörelse i ämnet den 15 juni 1922 (nr 336). I denna kungörelse har ovan berörda villkor för erhållande av pensionsförbättring bibehållits.

Enligt punkten 8 i pensioneringsgrunderna för arméns befäl och underbefäl med vederlikar, sådan denna punkt lyder enligt kungörelsen den 17 september 1914 (nr 266), är löntagare, som icke uppnått den för rätt till fyllnadspension i den tjänst han innehar stadgade levnadsålder, men som, efter att under tre på varandra följande år på grund av sjukdom, vanförhet eller lyte varit ur stånd att tjänstgöra, finnes för framtiden till tjänstgöring oförmögen, skyldig att från tjänsten avgå, mot åtnjutande av pension av statsmedel till belopp, motsvarande pension jämte fyllnadspension i den tjänst han innehar.

I anledning av framställning av chefen för Dalregementet har Kungl. Maj:t, med tillämpning av den här ovan berörda bestämmelsen i punkten 8 av pensioneringsgrunderna för arméns befäl och underbefäl med vederlikar, genom beslut den 15 januari 1926 meddelat löjtnanten vid regementet Carl Gunnar C:son Carr, vilken enligt läkarintyg på grund av sinnessjukdom under de senaste tre åren varit och för framtiden vore oförmögen till militärtjänstgöring, avsked från innehavande beställning, ävensom förklarar Carr berättigad att från och med dagen näst efter erhållet avsked under sin återstående livstid åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten till belopp, motsvarande pension jämte fyllnadspension uti innehavande tjänst, utgörande 1,000 kronor.

Uti en till Kungl. Maj:t ingiven skrift har C. A. Carlson, i egenskap av förmyndare för Carr, anhållit om beredande av pensionsförbättring åt Carr.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Carr är född den 7 januari 1895 och kom i tjänst den 6 juni 1913, samt att han således vid sitt avsked hade en levnadsålder av 31 år 8 dagar och en tjänstetid efter adertonde levnadsåret av 12 år 7 månader och 9 dagar. Vidare inhämtas, att Carr vid sitt avsked åtnjöt lön i 2:a lönegraden å den i avlöningsreglementet den 29 juni 1921 (nr 388) fastställda löneplanen för officerare.

Direktionen över arméns pensionskassa har i utlåtande den 17 februari 1926 erinrat därom, att genom den ovan omförmälda kungörelsen den 15 juni 1922 nya bestämmelser utfärdats om pensionsförbättring vid normal avgång för personal vid armén, som övergått till avlöningsreglementet den 29 juni 1921. Enligt denna kungörelse komme dock icke pensionsförbättringens belopp direkt till synes, utan hade för varje lönegrad angivits ett sammanlagt pensionsbelopp (kassapension + fyllnadspension + pensionsförbättring), vadan alltså skillnaden mellan detta belopp och vad som enligt gällande pensioneringsgrunder tillkomme vederbörande i kassapension och fyllnadspension komme att utgöra pensionsförbättringen. För den lönegrad, Carr vid avskedet tillhört, hade sålunda sammanlagda pensionsbeloppet angivits till 2,580 kronor. Då kassapension och fyllnadspension inom denna grad tillhopa uppginge till 1,000 kronor, bleve pensionsförbättringens belopp alltså 1,580 kronor. Då Carr emellertid avgått före uppnådd pensionsålder, vore dessa bestämmelser icke utan vidare å honom tillämpliga, men ansåge direktionen med rättvisa och billighet överensstämmande, att Carr erhöle någon förbättring i den till honom utgående pensionen. I likhet med vad i flera föregående fall ägt rum, borde frågan härom underställas riksdagens prövning. Beträffande storleken av den pensionsförbättring, som borde tillkomma Carr, hölle direktionen före, att densamma i enlighet med de synpunkter, som hade gjorts gällande i propositionen nr 75 till 1923 års riksdag i fråga om pensionsförbättring åt löjtnanten vid Norrlands dragonregemente T. W. Lennartz, borde bestämmas till 935 kronor, att utgå från allmänna indragningsstaten från och med den 16 januari 1926.

Statskontoret har den 8 mars 1926 yttrat sig i ärendet och därvid instämt i vad direktionen över arméns pensionskassa i sitt utlåtande anfört och hemställt.

Under återopande av vad i ärendet förekommit anser även jag mig böra föreslå beredande av pensionsförbättring åt Carr. Vad beträffar pensionsförbättringens storlek synes mig denna — i överensstämmelse med vad tidigare vid tillerkännande av pensionsförbättring i liknande fall ägt rum och i anslutning till den civila pensionslagens föreskrifter rörande sjuklighetspension — böra så avvägas, att Carrs sammanlagda pensionsförmåner utgöra 75 procent av det belopp, 2,580 kronor, vartill hans pensionsförmåner tillhopa skulle hava uppgått vid avgång efter uppnådd åldersgräns, eller 1,935 kronor. Då Carr i pension tillerkänts 1,000 kronor, synes alltså pensionsförbättringen böra utgöra (1,935 — 1,000 =) 935 kronor. På sätt direktionen över arméns pensionskassa föreslagit, torde pensionsförbättringen, i likhet med Carr tillkommande pension, böra bestridas från allmänna indragningsstaten samt utgå från och med den 16 januari 1926.

Jag får således hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att f. d. löjtnanten vid Dalregementet Carl Gunnar C:son Carr må från och med den 16 januari 1926 under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 935 kronor för år räknat, att utgå från allmänna indrag-

ningsstaten och åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) med grunder för pensionsförbättring åt officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställda behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Erik von Horn.
